

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Gramatyka współczesnego języka ukraińskiego 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność filologia ukraińska		Kod zajęć 09FWSUKRS.1CP.06249.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Łukasz Małecki		
Prowadzący zajęcia	Łukasz Małecki		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z podstawowymi informacjami dotyczącymi morfologii języka ukraińskiego, w szczególności z podstawowymi terminami z zakresu morfologii samodzielnych i niesamodzielnych części mowy.
C2	Zaznajomienie z kategoriami gramatycznymi poszczególnych części mowy w języku ukraińskim, nabycie biegłości w wyróżnianiu ich w tekstach.
C3	Przygotowanie studentów do analizy morfologicznej poszczególnych części mowy w zdaniach.
C4	Wykształcenie i rozwinięcie umiejętności rozpoznawania odmiennych i nieodmiennych części mowy i ich właściwego opis morfologicznego.
C5	Rozwijanie umiejętności posługiwania się źródłami bibliograficznymi i doskonalenie umiejętności pisania opracowań naukowych.
C6	Rozwijanie aktywności i wytrwałości w wykonywaniu zadań oraz efektywnej organizacji swojej pracy.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu morfologii języka polskiego, słowotwórstwa języka ukraińskiego oraz ogólna wiedza językowa.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna miejsce i znaczenie morfologii w systemie gramatycznym języka ukraińskiego oraz podstawowe terminy z zakresu morfologii dotyczące samodzielnych i niesamodzielnych części mowy.	FWS_K1_W02, FWS_K1_W03, FWS_K1_W04, FWS_K1_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
W2	zna i charakteryzuje kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy.	FWS_K1_W02, FWS_K1_W03, FWS_K1_W04, FWS_K1_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W3	rozpoznaje i charakteryzuje wyrazy odmienne i nieodmienne.	FWS_K1_W02, FWS_K1_W03, FWS_K1_W04, FWS_K1_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	prawidłowo analizuje w zdaniach poszczególne części mowy z uwzględnieniem ich kategorii gramatycznych.	FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U08	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U2	potrafi korzystać ze źródeł bibliograficznych w języku ukraińskim i polskim.	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03	Projekt, Prezentacja multimedialna
U3	przygotowuje pracę roczną lub prezentację multimedialną z zakresu morfologii współczesnego języka ukraińskiego.	FWS_K1_U12, FWS_K1_U13, FWS_K1_U14	Projekt, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	stosuje zdobytą wiedzę w kształtowaniu i wzbogacaniu wypowiedzi ustnych i redagowaniu prac pisemnych z uwzględnieniem poprawności gramatycznej wypowiedzi.	FWS_K1_U12, FWS_K1_U13	Kolokwium ustne, Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów /-a do efektywnej organizacji swojej pracy, aktywności i wytrwałości w realizacji powierzonych zadań w celu doskonalenia posiadanej wiedzy i umiejętności.	FWS_K1_K01, FWS_K1_K05, FWS_K1_K06	Kolokwium ustne, Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Miejsce morfologii w gramatycznym systemie języka. Pojęcie znaczenia, formy i kategorii gramatycznej. Samodzielne i niesamodzielne części mowy i relacje między nimi.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
2.	Rzeczownik jako część mowy. Kategorie gramatyczne i klasy rzeczowników. Typy deklinacji rzeczowników w języku ukraińskim. Podstawowe informacje dotyczące słowotwórstwa rzeczowników. Zjawisko substantywizacji.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
3.	Przymiotnik jako część mowy. Kategorie gramatyczne i klasy przymiotników w języku rosyjskim. Stopniowanie przymiotników. Pełne i krótkie formy przymiotników. Podstawowe informacje dotyczące słowotwórstwa przymiotników.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
4.	Liczebnik jako część mowy. Kategorie gramatyczne i klasy liczebników. Związek syntaktyczny liczebników z rzeczownikami.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
5.	Zaimek jako część mowy. Klasy zaimków, ich charakterystyka i odmiana.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
6.	Czasownik jako część mowy. Forma bezokolicznika. Kategorie gramatyczne czasowników w języku rosyjskim. Czasowniki bezosobowe i kategoria stanu. Podstawowe informacje dotyczące słowotwórstwa czasowników. Rodzaje imiesłówów w języku rosyjskim.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
7.	Przysłówek jako część mowy. Klasy przysłówków. Podstawowe informacje dotyczące słowotwórstwa przysłówków. Stopniowanie przysłówków.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
8.	Przyimek jako niesamodzielna część mowy. Użycie przyimków i ich budowa.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
9.	Spójnik jako część mowy. Klasyfikacja spójników i ich funkcje syntaktyczne.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
10.	Partykuła jak część mowy. Klasyfikacja partykuł i ich użycie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	Wykrzyknik jako część mowy. Klasyfikacja wykrzykników i ich użycie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
12.	Praca roczna lub prezentacja multimedialna z zakresu morfologii.	U2, U3, U4, K1	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr 3

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Konwersatorium	Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunki zaliczenia: - obecność na wykładach, - znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć, - znajomość literatury przedmiotu, - zaliczenie kolokwium semestralnego. Kryteria oceniania kolokwium ustnego: ocena: bardzo dobry (5,0) dokonała, wyczerpująca odpowiedź na trzy zadane pytania wypowiedź świadcząca o doskonałym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków wypowiedź językowo nienaganna, płynna, nasyciona terminologią z zakresu przedmiotu ocena: dobry plus (4,5) prawidłowa odpowiedź na trzy zadane pytania wypowiedź świadcząca o dobrym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków wypowiedź językowo poprawna, płynna, z użyciem odpowiedniej terminologii z zakresu przedmiotu drobne braki w wypowiedzi ocena: dobry (4,0) poprawna odpowiedź na trzy zadane pytania wypowiedź świadcząca o dobrym rozumieniu omawianych zagadnień oraz umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków wypowiedź językowo poprawna, świadcząca o znajomości podstawowych terminów naukowych z zakresu przedmiotu braki i błędy w wypowiedzi ocena: dostateczny plus (3,5) poprawna odpowiedź na dwa zadane pytania lub częściowa odpowiedź na trzy pytania wypowiedź częściowo świadcząca o rozumieniu omawianych zagadnień, a częściowo odtwórcza, świadcząca o wyuczeniu się treści „na pamięć”, trudności z formułowaniem wniosków wypowiedź chaotyczna, pozbawiona płynności, braki w zakresie znajomości podstawowej terminologii braki i częste błędy w wypowiedzi ocena: dostateczny (3,0) poprawna odpowiedź na dwa zadane pytania lub częściowa odpowiedź na trzy pytania wypowiedź w dużym stopniu odtwórcza, świadcząca o wyuczeniu się treści „na pamięć”, a nie rozumieniu zagadnień, trudności z formułowaniem wniosków wypowiedź chaotyczna, pozbawiona płynności, poważne braki w zakresie znajomości podstawowej terminologii braki i poważne błędy w wypowiedzi ocena: niedostateczny (2,0) niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi na dwa spośród trzech pytań wypowiedź świadcząca o przyswojeniu wiedzy w stopniu niewystarczającym dla uzyskania oceny dostatecznej nieprzystąpienie do zaliczenia

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	- regularne uczęszczanie na zajęcia (dopuszcza się 2 nieuzasadnione nieobecności w semestrze), - systematyczne przygotowywanie do zajęć, aktywny udział i zaangażowanie w ich trakcie, - pozytywne oceny z kolokwiów na min. 60% punktów. Kryteria oceniania: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Semestr 4

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Konwersatorium	Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- obecność na wykładach, - znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć, - znajomość literatury przedmiotu, - ocena pozytywna z egzaminu (na min. 60%). Kryteria oceniania egzaminu: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%
Konwersatorium	- regularne uczęszczanie na zajęcia (dopuszcza się 2 nieuzasadnione nieobecności w semestrze), - systematyczne przygotowywanie do zajęć, aktywny udział i zaangażowanie w ich trakcie, - znajomość literatury przedmiotu (* wybrane pozycje i fragmenty wskazane przez prowadzącego), - przygotowanie pracy semestralnej (projektu) lub prezentacji multimedialnej, - pozytywne oceny z kolokwiów na min. 60% punktów. Kryteria oceniania kolokwiów / egzaminu pisemnego: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. Горпинич В., Морфологія української мови, Київ 2004.
2. Чукіна В. Ф., Граматика української мови в таблицях і схемах, Київ 2005.
3. Zienkiewicz-Tomanek B. Gramatyka współczesnego języka ukraińskiego. Morfologia. Składnia, Kraków 2007.

Dodatkowa

1. Вихованець І., Городенська К., Теоретична морфологія української мови, Львів 2004.
2. Практичний курс української мови (для польських студентів-україністів другого року навчання: рівень А2-В1), заг. ред. і передмова проф. Т. Космеди; уклад.: Т. Космеда, І. Кочан, Р. Купідур, Т. Осіпова, М. Четирба (з компакт-диском). — Познань-Львів 2016.
3. Ющук І. П., Українська мова, Київ 2003.
4. Алексєнко М., Горнятко-Шумилович А., Українсько-польський словник лінгвістичних термінів, Szczecin 2005.
5. Алексійчук О., Практичний польсько-український словник, Краків 2004.
6. Бирик С. П., Сюта Г. М., Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання, Київ 2006.
7. Бурячок А., Л. Паламарчук, В. Русанівський, Н. Тоцька, Довідник з українського правопису, Київ 1984.
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови, К.:Ірпінь 2001.
9. Волощак М., Неправильно-правильно: довідник з українського слововживання, Київ 2014.
10. Головащук С., Словник-довідник з правопису та слововживання, Київ 1989.
11. Гриджук О. Є., Подвійне наголошування: словник-довідник, Львів 2013.
12. Гринчишин Д., Сербенська О., Словник паронімів української мови, Київ 2008.
13. Гуменюк Т. П., Кичигін С. О., Зрозумій мене, тлумачний словник української мови, Київ 2003.
14. Загнітка А. П., Данилюк І. Г., Ситар Г. В., Щукіна І. А., Словник українських прийменників, Донецьк 2007.
15. Кононенко І., Співак О., Українсько-польський словник міжмовних омонімів і паронімів, Київ 2008.
16. Деркач П., Короткий словник синонімів української мови, вид. 2-е, Львів-Харків-Париж 1993.
17. Караванський С., Практичний словник синонімів української мови, Київ 1995.
18. Космеда Т., Гоменюк О., Осіпова Т., Короткий українсько-польський словник усталених виразів: еквіваленти слова, фразеологізми, прислів'я та приказки, Дрогобич 2017.
19. Kosmeda T., Czetyrba M., Erdeli O., Małeckie Ł., Osipowa T., Ukraińska frazeologia: teoria, ćwiczenia, testy słownik (dla studentów filologii ukraińskiej), pod red. nauk. T. Kosmedy, Poznań 2011.
20. Kosmeda T., Małeckie Ł., Ortografia języka ukraińskiego: teoria, ćwiczenia, testy, słownik (dla studentów filologii ukraińskiej), pod red. nauk. T. Kosmedy, Poznań 2012.
21. Лозова Н. Є., Фридрак В. Б., Дзвона чи дзвону? –а (-я) чи –у(-ю) в родовому відмінку, Словник-довідник, Київ 2007.
22. Перебийніс В., Частотні словники та їх використання, Київ 1985.
23. Полюга Л. М., Повний словник антонімів української мови, Київ 2008.
24. Полюга Л., Словник антонімів української мови, Київ 2007.
25. Полюга Л. М., Словник українських синонімів і антонімів, Київ 2007.
26. Полюга Л., Словник українських морфем, Львів 2003.
27. Польсько-український, українсько-польський словник, за ред. В. Т. Бусела, Київ 2004.
28. Скрипник Л., Н. Дзятківська, Власні імена людей. Словник-довідник, Київ 1986.
29. Словник іншомовних слів, Київ 2000.
30. Словник української мови, в 11 т., Київ 1970–1980.
31. Ставицька Л., Український жаргон: словник, Київ 2005.
32. Словник фразеологізмів української мови, за ред. В. О. Винника, Київ 2008.
33. Українська мова: словник-довідник, за ред. А. П. Загнітка та ін., Донецьк 1998.
34. Bednarz M., Polsko-ukraińska homonimia językowa, Opole 2002.
35. Kononenko I., Mytnik I., Wasiak E., Słownik tematyczny polsko-ukraiński, Warszawa 2010.
36. Фразеологічний словник української мови, у 2 т., уклад. В. Білоноженко, В. Винник, І. Гнатюк та ін., Київ 1999.
37. Паночко М., Словник-довідник слів з літерою г, Львів 1999.
38. Орфоепічний словник української мови, у 2-х т., Київ 2001–2003.
39. Орфографічний словник сучасної української мови, Донецьк 2005.
40. Морфемний словник, укл. Л. Полюга, Київ 1983.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Przygotowanie do zajęć	8
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	4
Przygotowanie projektu	4
Przygotowanie do zaliczenia	5
Przygotowanie do egzaminu	4
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się aktywnością i wytrwałością w wykonywaniu zadań oraz realizacji projektów
FWS_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do efektywnej organizacji pracy swojej oraz innych, określania jej priorytetów oraz stopnia zaawansowania
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowo-komunikacyjne oraz literackie w zakresie obszaru wschodniosłowiańskiego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego na podstawie uzyskanej wiedzy, a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka i literatury paradygmatami badawczymi w typowych sytuacjach językowo-komunikacyjnych i społecznych
FWS_K1_U12	Absolwent/ka potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U13	Absolwent/ka potrafi w polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów przygotowywać, formułować i opracowywać prace akademickie z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz komparatystyki literacko-kulturowej, posiadające właściwą strukturę, kompozycję, argumentację z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz zawierające krytyczny osąd koncepcji zastanych i/lub przedstawiające autonomiczne propozycje nowych ujęć
FWS_K1_U14	Absolwent/ka potrafi przygotować wystąpienia ustne w języku polskim i języku/-ach właściwych dla specjalności studiów dotyczące zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kontekstów kulturowych
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego